

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 272. — ŠTEV. 272.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 18, 1932 — PETEK, 18. NOVEMBRA 1932

VOLUME XL. — LETNIK XL.

NEMSKI KANCLER FRANZ VON PAPEN JE ODSTOPILO

PREDSEDNIK HINDENBURG JE SPREJEL DEMISIJO IN RAZMIŠLJA O NJEGOVEM NASLEDNIKU

Resignacija bo omogočila da bo zbral Hindenburg okoli sebe vse narodne sile. — Državni kancler je odstopil, ker bi imel v državnem zboru preveliko opozicijo. — Voditelj narodnih socialistov Hitler se hoče osebno pogajati s predsednikom Hindenburgom.

BERLIN, Nemčija, 17. novembra. — Kancler Franz von Papen, ki je šest mesecev načeloval nemški vladi, je danes odstopil s vsemi svojimi ministri. To je storil vsled tega, ker bi imel v novem državnem zboru neobičajno močno opozicijo.

S svojim odstopom je dal predsedniku Hindenburgu priliko, da bo ustvaril kabinet narodne koncentracije. Ta kabinet bo v prvi vrsti odgovoren državnemu predsedniku, istočasno naj bi pa užival nekako "dobrodelnost" nevtralnost večine državnega zbora.

V tozadnji objavi je rečeno: — Ministrstvo je odstopilo, ker želi dati državnemu predsedniku pristo roko, ki bo zbral okoli sebe vse narodne sile ter tako zajamčil bodočnost Nemčije.

— V današnjih razmerah smatra kabinet, da je najbolje za interese domovine, ako vrne svoj mandat državnemu predsedniku.

Državni predsednik Hindenburg je resignacijo sprejel. Njegova prva poteza bo, pozvati k sebi voditelje nemških strank ter apelirati nanje, naj s vsemi svojimi silami delajo za napredek domovine.

Ze v prihodnjih dneh se bo pokazalo, če se mu bo posrečilo dobiti moža, ki bo užival njegovo zaupanje ter zaupanje parlamenta. Od tega moža bo zahteval, naj vodi nemško zunanjo politiko v dosedanjem smislu ter naj sprejme gospodarski program sedanje vlade, kojega poglavitni cilj je zmanjšati število nezaposlenih.

Ti dve točki sta za državnega predsednika največje važnosti. Kdor se z njim ne strinja, nima niti najmanjše prilike, da bi bil imenovan za kanclerja.

Ako se predsedniku Hindenburgu ne bo posrečilo najti takega moža, bo Papena še vedno lahko imenoval. Ker je Papenu državni zbor sovražen, bi mu v tem slučaju podelil Hindenburg diktatorsko oblast.

Voditelji strank soglašajo v tem, da bo moral novi kabinet poslovati brez bistvenega vmešavanja državnega zbora, istočasno se pa tudi zavedajo dejstva, da ne sme biti državni zbor kot nekako peto kolo, ko je vendar resnični zastopnik nemškega naroda.

Proti večeru je bilo rečeno, da želi predsednik Hindenburg sedanjo kabinetno krizo čimprej odstraniti, navzlic temu bo pa najbrž poteklo več dni, predno bo prišel do kake končne odločitve.

Kakšno stališče zavzema Hindenburg napram Adolfu Hitlerju, voditelju narodnih socialistov, zaenkrat še ni popolnoma jasno.

Hitler je včeraj pisal von Papenu, da je kako pogajanje z njim izključeno, želel bi pa konferirati s predsednikom Hindenburgom, pod pogojem seveda, da bi pri konferenci Papen ne bil navzoč.

Kot možnega Papenovega naslednika omenjajo dr. Heinricha Schneck, bivšega gubernerja nemške Vzhodne Afrike, ki se je kot nemški član Lyttonove preiskovalne komisije pred kratkim vrnil s Daljnega Istoka.

Nadalje omenjajo pruskega državnega komisarja dr. Franz Brachta, sedanjega notranjega ministra barona Gayla, obrambnega ministra Schleichera in več drugih.

Papenovega kabinet bo še toliko časa uradoval, dokler Hindenburg ne imenuje novega kanclerja.

Nemški državni zbor se bo sestal dne 6. decembra.

Roosevelt bo v torek obiskal Hooverja

MATTHEW WOLL O PROHIBICIJI

Ameriško delavstvo naj izpolnjuje določbe suhaške postave, dokler je kongres ne bo preklical.

Washington, D. C., 17. nov. — Mathew Woll, načelnik narodnega odbora Ameriške Delavske Federacije za modifikacijo Volsteadove postave, je rekel danes, da delavstvo nima nobenega povišanja kršiti osemnajsti amandment, dokler ga kongres ne amandira.

Woll priznava, da so se volilec z veliko večino izrekli proti prohibiciji, s tem pa še ni rečeno, da je prohibicija odpravljena. Kršiti postavo bi ne bilo ameriško in bi tudi ne dovedlo k pravi zmernosti.

Prohibicijska postava bo brez dvoma izpremenjena, dokler pa še obstaja taka kakor je, se je treba pokoriti njenim določbam.

"LAČNO ARMADO" BODO PREGNALI

Washington, D. C., 17. nov. — Oblasti distrikta Columbia so naprosile zvezno vlado za pomoč, da preprečijo prihod "lačne armade", ki namerava priti v Washington 5. decembra, ko se bo sestal kongres k svojemu zadnjemu zasedanju.

Distriktni komisarji so pooblastili svojega zastopnika W. W. Briede, da se posvetuje z generalnim pravnikom Mitchellom, da jim zagotovi zvezno pomoč, da se po možnosti prepreči prihod brezposelnih, ali pa da pomaga v slučaju, da pride v Washington.

Policijski departmet je sprejel od newyorškega župana McKee, jain od mnogih drugih županov zagotovilo, da bodo skušali prepovoriti brezposelne, da ne gredo v Washington.

SNEG V BUFFALO

Buffalo, N. Y., 17. novembra. Sneg, ki je bil prerokovan, da bo zapadel v mestu New York, je odložil svoj plašč v Buffalo.

V zapadnem delu države New York je zapadel pet palcev debelo.

PORUŠENO MESTO BODO ZGRADILI

Havana, Kuba, 17. novembra. Predsednik kubanskega senata Alberto Barreras je naznanil, da bo vlada skrbel za to, da bo mesto Santa Cruz del Sur, ki ga je pred dnevi porušil tornado, nanovo sezidano.

Barreras je rekel, da bo mesto zgrajeno štiri milje od morskoga obrežja in da bo vlada prispevala polovico potrebnih stroškov.

HITLER NOČE ZVEZE S PAPENOM

Berlin, Nemčija, 17. novembra. Vodja nemških fašistov, Adolf Hitler je kanclerju von Papenu pismeno naznanil, da se ne mara z njim pogajati za sestavo koalicijskega ministristva.

V svojem pismu je Hitler priporočal Papenu, da naj celo zadevo sporoči predsedniku.

UMOR PRED 20 TISOČ LETI

Našli so dobro ohranjeno okostje iz ledene dobe. Deklica je umrla nasilne smrti pred 20,000 leti.

Ann Harbor, Mich., 17. nov. — Po mnenju znanstvenikov in arheologov je okostje, ki je bilo najdeno pred dvema letoma, mlade, 17 let stare deklice, ki je umrla pred 20,000 leti.

To okostje potrjuje teorijo znanstvenikov, da je v Ameriki živel človek, ko se je topil zadnji led ledena dobe in odkriva tragedijo mlade deklice, ki je bila umorjena v tedanjih dobi.

Po 20,000 letih je bilo dognano, da je bila deklica umorjena. Ta dokaz je podal profesor Albert E. Jenks z minnesotskega vseučilišča. Okostje je bilo najdeno leta 1931 v Ottertail okraju države Minnesota. Ležalo je na dnu bivšega ledenega jezera, ki pa se je tekom dolgih 20,000 let posušilo in je bilo dno pokrito z zemljo in debelosti enajst čevljev. Delavci, ki so gradili cesto, so našli to okostje.

Profesor Jenks pravi, da so to kosti 17 let stare deklice mongolskega plemena, kar kaže oblika nosne kosti. Ker je bilo okostje zavarovano pred zrakom, je zelo dobro ohranjeno.

Kot pravi profesor Jenks, se je deklica nahajala okoli pol milje od ledenega jezera, ki se je pozneje posušilo. Najbrže je bila na lovu ali pa se je vozila s čolnom.

Proti njej je bila izstreljena pušica, ki ji je predrila prsi in sree in je morala takoj umreti. To je razvidno iz prebite plečne kosti. Ko je smrtno ranjena omanila, je padla v jezero in njeno telo je obležalo na dnu. Tekom let je blato zapечатilo njen naravni grob, katerega so po 20,000 letih motili delavci, ki so izkopavali zemljo za cesto in so našli okostnjak.

WALEŠKI PRINC NA IRSKEM

Belfast, Irsko, 17. novembra. — Angleški prestolonaslednik Waleški princ je bil sprejet z velikimi svečanostmi, ko je prišel, da otvori v imenu kralja novo palačo poslanske zbornice.

Več tisoč policistov je bilo v službi, da preprečijo morebitne nemire, toda svečanosti so potekle brez vsakega nemira.

Edini izraz nevolje so pokazali nekateri poslanci, ki se sprejema niso hoteli udeležiti iz protesta proti temu, da je bilo določeno 10 tisoč mečmanov, da stražijo ulice, po katerih se je vozil princ.

Po celi vožnji petih milj je ljudstvo navdušeno pozdravljalo prestolonaslednika. Stari ljudje zagotavljajo, da je bil sprejem veličastnejši kot pa sprejem kralja Jurija, ki je obiskal mesto leta 1921.

MUSSOLINI PRAVI, DA PRIHAJA IZ RIMA REŠITEV

Rim, Italija, 17. novembra. — Ko je otvoril Mussolini sejo italijanske poslanske zbornice, je rekel: — Trpeči svet se more dati edinole iz Rima odrešenja. Edino v fašizmu je rešitev.

KRALJ JE POMOŠTIL IZGNANCE

17 fašistom je vrnjeno državljanstvo. — Kralj je pomilostil Mussolinijeve nasprotnike.

Rim, Italija, 17. novembra. — Kralj Viktor Emanuel je s svojim odlokom vrnil državljanstvo sedemnajstim profesorjem in politikom, ki so nasprotovali fašistovski vladi, vsled česar so morali pobegniti iz dežele. Ta odlok, katerega je kralj izdal na željo ministr. predsednika Mussolinija, podeljuje amnestijo velikemu številu političnih nasprotnikov.

Mnogi med temi, ki so zopet dobili državljanstvo, so bili socialistični voditelji in so prišli v navzkrižje s fašizmom zaradi gospodarskega vprašanja. Mnogi so bili večletni Mussolinijevi prijatelji. Posebno poznana med temi sta Gaetano Salvemini in Cesare Rossi, ki sta bila v početku fašizma med prvimi voditelji.

Dr. Salvemini je bil profesor zgodovine na vseučilišču v Pisi in Florenci in je napisal več zgodovinskih knjig. Sedaj se nahaja v Združenih državah in je profesor na Yale vseučilišču v Bostonu, Mass.

Rossi, ki je bil pod Mussolinijem načelnik časniškega urada, je leta 1926 pobegnil iz Italije, ker je bil zapleten v Matteottijev umor leta 1924. Pred štirim leti je bil z zvijačo pripeljan v Italijo iz Švice ter je bil obsojen na trideset let ječe, ker je skušal vprizoriti revolucijo in umoriti Mussolinija.

Vsi drugi, katerim je bilo vrnjeno državljanstvo, se nahajajo izven Italije. Poleg Rossija je najbolj znan Massimo Rocca, ki je bil spočetka najzvestejši Mussolinijev pristaš in je napisal več knjig o gospodarstvu. Ker pa ni odobral fašistovske politike in jo je v časopisih napadal, je bil prisiljen zbežati iz Italije.

Vincenzo Vacireca, ki sedaj izdaja v New Yorku list "Il Nuovo Mondo", je poleg dr. Salveminija edini italijanski izznanec v Ameriki, ki je bil tudi pomilostjen.

Drugi so Alceste de Ambris, Emilio Bazi, Ettore Guzzani, Arturo Pascoletto, Francesco Frola, Giulio Grimaldi, Adolfo Pedrini, Mario Pistocchi, Aldo Salerno, Francesco Cicotti Scozzeese, Angelo Tonello in Ubaldo Triaca.

Sedemnajsti izznanec je umrl Giuseppe Donati, ki je bil profesor na vseučilišču na Malti in je sedaj po njegovi smrti bilo vrnjeno državljanstvo njegovi družini.

JAPONSKE ČETE ZA MANDŽURIJO

Tokio, Japonska, 17. novembra. Japonski vojni minister Sadao Aragi je naznanil, da je bilo v severno Mandžurijo poslanih več polkov kavalarije in infanterije, da ojačijo sedanje tamošnje japonske čete.

To naznanilo potrjuje prejšnja poročila, da namerava Japonska v bližnji bodočnosti veliko ofenzivo proti generalu Su Ping-wenu, ki ima v svoji posesti mesto Mandžuri je od septembra.

PRIKONFERENCIBODO NAVZOČI ČLANI FINANČNIH ODSEDKOV

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — Predsednik Hoover in novoizvoljeni predsednik Roosevelt sta se danes po telefonu domenila, da se bosta sestala v torek popoldne v Beli hiši. — Pri konferenci bodo navzoči trije najstarejši republikanski in demokratski člani finančnih odsekov obeh zbornic. Razpravljali bodo o notah, ki so jih poslale Anglija, Francija in Belgija ameriškemu državnemu departamentu.

ŽIVAL IZ PRADAVINE

V petrolejskem vrelcu so našli glavo živali že izmrle pasme. — Živala je pred 50 milijoni leti.

Washington D. C., 17. nov. — Smithsonian zavod je naznanil, da so v nekem petrolejskem vrelcu v državi Louisiana našli glavo najstarejše živali, ki je živel v Ameriki. Našli so jo pol milje pod površjem zemlje.

Dr. George Gaylord Simpson, ki je največji ameriški poznavalec starih živali, pravi, da je imela žival toplo kri, da se je hranila z žuželkami in da je živel pred nekako 50,000,000 leti ravno proti koncu dolge dinosavrov. Živalstvo je tedaj šele nastopilo proti gospodarstvu sveta.

Lobanja so potegnili pri vrtanju petroleja iz globine 2460 čevljev v Caddo Paris, La. Obdajala jo je popolnoma pečena plast, katero je razbil sveder in se je pokazalo nekaj zob. Lobanja je bila takoj poslana v Smithsonian zavod, kjer so znanstveniki dognali, da je bila žival iz vrste Peripitychidae. Bila je velikosti domače mačke.

Te vrste živali dandanes ne žive več. Po mnenju izvedencev je žival spadala h kopitarjem.

Lobanja se je nahajala v zemeljski plasti, v kateri so bile najdene kosti dinosaura. Vendar pa je po mnenju profesora Simpsona ta žival živel po dobi dinosavrov. Živali te vrste so popolnoma izginile iz zemlje v terejarni dobi in niso zapustile nikakih sorodnikov. Kot kažejo zobje, je žival jedla žuželke. Vendar pa po sestavi kosti ta žival ni bila predhodnica današnjih živali, ki se hranijo z žuželkami.

Žival je imela spredaj dolg zob kot pes in ga je najbrže rabila, da je odgrizla skorjo dreves, iskajoč žuželke. Ta žival je prebivala skupno z dinosauri v močvirju. Ko pa so se močvirja izsušila, je veliki dinosaur izmr. manjša žival pa je še nekaj tisočletij ostala in se navadila plezati po drevju.

AMY JOHNSON PRELETELA SAHARO

Dakar, Francoska Zpadna Afrika, 16. nov. — Mrs. Amy Johnson, drzna angleška letalka, je danes preletela Saharsko puščavo. Dvignila se je v Alžiru ter po trinajestih urah pristala v Gao ob gorenjem delu reke Niger.

Vsega skupaj je premerila tisoč štiritsto milj.

Governor Roosevelt je telefoniral predsedniku, da bo dospel v torek popoldne ob pol štirih v Washington ter se takoj odpravil v Belo hišo.

Malo prej sta bila francoski poslanik Claude in belgijski poslanik May v državnem departamentu, kjer sta vprašala državnega tajnika Stimsona, kdaj bo Amerika odgovorila na note njunih vlad.

Državni tajnik Stimson jima je rekel, da bosta morala najmanj še teden dni počakati na odgovor.

Pri konferenci bodo navzoči republikan. senatorji Smoot, Watson in Reed ter demokratski senatorji Harrison, King in George. Finančni odsek poslanske zbornice bodo zastopali republikanci: Hawley, Treadway in Baeharach ter demokratje: Collier, Rainey in Doughton.

Lahko se reče, da je z malimi izjemami vsa ameriška javnost proti črtanju vojnih dolgov oziroma proti podaljšanju moratorija.

Demokratski senator Ashurst iz Arizone je rekel: — Strie Sam ne bo rešil evropskih potratnežev s tem, da jim bo napolnil žep z denarjem.

NEZAPOSLENI SILJO V AVSTRILJSKO ARMADO

Dunaj, Avstrija, 17. novembra. Pred Rossauer vojašnico se je zbralo vseporno mladih in lačnih nezaposlenih, ki so prosili, naj jih sprejmejo v armado. Predvčerajšnjem so se namreč vršili vsakoletni nabori za dopolnitev avstr. zvezne armade. Potrdili so jih le par sto, tisočeri so pa odšli žalostni domov.

UMOR PRI VOLITVAH

Kodanj, Dansko, 17. novembra. Tekom volitev v državni zbor je neki komunist ustrelil nekega člana delavske stranke. Morilec je bil aretiran.

Po raznih delih mesta se se vršili krvavi spopadi.

POZOR!

Naročnikom v Kanadi, ki dolgujejo na naročnici, s mo poslali opomine. Onim, ki se ne bodo odzvali, bomo list brezpogojno ustavili.

Uprava "Glas Naroda"

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various durations and locations like New York, Canada, and foreign.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

GLAS NARODA izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov. Dopol brez podpisa in osebnosti, se ne priobčujejo.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3875

PROHIBICIJI BLJE ZADNJA URA

Ko je bil uveljavljen osemnajsti amendment, suhači niso mirovali. Vedeli so namreč, da bi uradniki raznih zveznih departmentov ne mogli sami skrbeti za izvedbo suhaških določb.

Šli so dalje in napoliti skoro vse državne zakonodaje, da so sprejele potrebne postavbe za izvedbo prohibicije.

Kršilec niso bili potemtakem samo zvezni, pač pa tudi državni in občinski uradniki za petami.

Pri zadnjih volitvah so volilec v mnogih državah glasovali za odpravo državnih suhaških določb. Ostale države bodo v kratkem sledile.

Tako je rekel naprimer governor Connecticuta, Wilbur L. Cross, da bo priporočal zakonodaji svoje države modifikacijo državnih prohibicijskih postavb, da bo vse pripravljeno za slučaj, ako bi bila Volsteadova postava modificirana.

Na Zapadu vladata zavist in škodoželjnost.

Zavist v onih državah, ki imajo še svoje prohibicijske postavbe, škodoželjnost pa v onih, ki so jih pri volitvah vrgle med staro šaro.

Demokratski voditelji v Illinoisu, Indiani in Michiganu bodo v prihodnjih zasedanjih državnih zakonodaj predlagali odpravo plemenitega eksperimenta.

V Illinoisu je pred dvema dnevnoma glasovala poslanska zbornica, ki je še vedno republikanska, naj se skliče posebno zasedanje, ki se bo bavilo s preklicem državne suhaške postavbe.

Nekaj sličnega se bo zgodilo v Minnesoti, dočim je Antisalonka Liga v Nebraski precej sigurna, kajti tam ima še vedno vajeti v rokah governor Charles J. Bryan, brat pokojnega W. J. Bryana. Navzile temu je pa izjavil P. E. Halpine iz Omaha, Nebr., novoizvoljeni demokratski državni senator, da bo predlagal legalizacijo piva in vina, ako bo kongres modificiral Volsteadovo postavbo.

Zvezni sodnik Martineaux v Little Rock, Ark., je večeraj oprostil nekega zdravnik in šest njegovih tovarišev, ki so bili privedeni predenj, češ, da so kršili suhaško postavbo.

V Michiganu je bil izvoljen za governorja demokrat William A. Comstock. Po izvolitvi je rekel: — Ko bom nastopil dne 1. januarja svoj uradni termin, bo moje prvo delo, izpustiti na prosto vse kršilce prohibicijske postavbe, kajti volilec so državno suhaško postavbo zavrgli.

To so znamenja, ki jasno dokazujejo, da je narod do grla sit suhaške hinavščine in da bo prohibiciji v bližnji bodočnosti enkrat za vselej odklenalo.

HERRIOTOV NAČRT

Glasovanje v francoski zbornici, ki je s 425 proti 19 glasovom odobrilo ženevsko politiko ministrskega predsednika Herriota in obenem njegov novi razorožitveni načrt, je napravilo silen dojem ne samo na francosko, marveč na vso svetovno javnost. Okoliščina, da se je 146 poslancev opozicije vzdržalo glasovanja, je le še podčrtala izraz soglasja s Herriotovimi predlogi, saj je abstenenca opozicije v tem primeru pomenila pritrdivet. Ves francoski tisk je simpatično sprejel prve ipodrobno-ti načrta, iz ostalega sveta pa se ni določnih izjav, saj še ni znano avtentično besedilo Herriotovega elaborata in ga svet pozna le iz nekaterih bežnih izjav, ki jih je francoski vojni minister Paul Boncour podal inozemskim novinarjem. Podrobneje bo Paul Boncour šele tedi v Ženevi obrazložil novi dalekosežni francoski razorožitveni predlog. Na temelju te ustne obrazložitve bo šele izdano končnojavno besedilo. Francija hoče dobiti za sedaj le načelni pristaneke drugih držav za svoj načrt, glede podrobnosti pa počakati na odmev, ki ga bo Boncourjev referat vzbudil v Ženevi.

Za sedaj pa je izven dvoma, da tvori glavno novost francoskega načrta predlog, naj se razpuste vse stalne vojske. Očitno bi radi v Parizu s tem popravili veliko pogrško, ki so jo zavzeniki naredili v Versaillesu, ko so Nemčiji dopustili vzdrževanje razmeroma znatne pokliene armade. Pri narodni, ki je tako zelo prepričan, da vojaški duhom kakor nemški, in v rokah takih mož kakor sta Schleicher in Seeck, je morala ta navidez nedolžna pokliena vojska postati silna nevarnost za mir najbližje bodočnosti. Znano je, da pred svetovno vojno Anglija ni imela armade temelječe na vseobči narodni obrambni dolžnosti, in nje pokliena vojska je bila komaj kos svoji nalogi, da je postala kader za ogromne armade na zapadnem bojišču. To pa samo zato, ker angleški narod ne hrepeni po bojnih lavorikah. Pri Nemcih so stvari bistveno drugačne; pri njih je postal vojak najemnik s prvim dnem elitni predstavnik borbene in bojevitosti naroda in nemški vojaški strokovnjaki so iz Reichswehra napravili ogromen kader, na katerem se da v par tednih osnovati mnogomilijonska napadalna armada. Francoski vojaški krogi so že davno spoznali nevarnost, ki preti z one strani Rena, zato so mejo utrdili z nizom železobetonskih utrdb. Za vest opasnosti pa je prešla počasi tudi v francosko javnost, ki je spoznala, da tvori nemška najemniška armada stalno ogrožanje Francije; zato je pristala celo na razpust lastne popularne vojske, samo da si s tem pridobi toliko zaželjeno varnost.

Razpust nemške Reichswehr in obenem z njo vseh ostalih armad z izjemo kolonialnih vojsk bi bilo po francoskem mnenju največje jamstvo za mir. Francija gleda pri tem seveda pred vsem s svojega stališča, smatrajoč v Evropi svoje meje popolnoma zaključene. Preko njih nima nikakršnih aspiracij, ne dovoljuje pa tudi sosedom, da bi si lastile kakršnokoli pravice, do te ali one francoske pokrajine. Držav, ki bi bile tako srečno saturirane kakor Francija, pa je zelo malo v Evropi. Zato je veliko vprašanje, dali dopušča današnje stanje v Evropi splošen prehod k sistemu narodne milice. Saj bi bila Francija tudi pri tem sistemu stalno ogrožena od Nemčije že zato, ker ima pač znatno manj prebivalcev.

Zato veže Herriot takšno temeljno izpremembo na izvestne pogoje. Francija ima vedno in opravičeno pred očmi svojo varnost, zato predlaga obenem z uvedbo milice tudi mednarodno kontrolo, razsodišče in dolžnost vzajemne pomoči. Tudi v tem pogledu pa se Herriot zaveda, da se bo dalo to doseči šele postopoma. Zato misli na nekoliko možnih rešitev, uvedbo milice in z njo združeni razpust armad bi bila samo skrajno sredstvo in idealno stanje, za katerem naj bi narodi stremeli v načelu. Odlični pomen mednarodnega pravnega in razsodišnega postopka bi se moral šele počasi oživeti, v kolikor bi izgubljala na veljavi nasilje in vojna sredstva.

Kot prvi pogoj za znatno znižanje oborožitve smatra Francija stari Briandov nasvet regionalnih sporazumov ki bi imeli dovolj sile, da države na uzdi napadale in mu onemogočijo svobodni nasilniški razmah. Za učinkovitost evropskega regionalnega sporazuma varnosti bi bilo vsekar odločilno sodelovanje Anglije, kar pa je zopet v veliki meri odvisno od zadržanja Amerike. Slednja je doslej ovrnila vsak sporazum v tem pravcu, ker načelno ne prevzema obveznosti v Evropi, vsaj dokler boj za prevlast na Tihem oceanu ni rešen v njeno korist. Francoski načrt se, z Ameriko bavi na dveh mestih. Na enem, ki pa je zelo hipotetično, izraža željo, da bi Združene države pristopile k Ligi narodov in prevzele one obveznosti, ki jih pakt nalaga vsem članicam, na drugem pa se zadovoljuje, ako bi Amerika prevzela le one obveznosti, ki je nanje v dosedanjih pogodbah že privolila. Morda je tu mislečna Stimsonova formula o konsultativni pogodbi.

Pri razglabljanju dosedaj še samo nepopolno znanega besedila ostane nerazjasnjenih še mnogo točk, vendar zasluži francoski načrt zaradi svoje širokogrudnosti polno priznanje. Francija je dokazala zopet, da ne stremi po navladni, da ji tudi ni nič ležeče na vojaški premoči, marveč si želi le varnosti. Herriotov ekspeze v pariški zbornici je to jasno dokazal in uvodoma omenjeno glasovanje francoskih poslancev je enodušno potrdilo francoska miroljubnost. Obdolževanje Francije, češ da je militaristično in imperijalistično navdahnjena, bo spriče najnovejšega francoskega razorožitvenega predloga v bodočnosti nemogoče. Ženeva pa bo pokazala, v koliko je duh spravljivosti, miroljubnosti in mednarodnega znanja napredoval tudi pri drugih narodih.

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c s poštnino vred.

Glas Naroda 216 West 18th Street New York, N. Y.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Cenjeni urednik Glas Naroda: Zina se je približala. Ravno danes, ko pišem ta dopis, pada sneg ves dan, kot da ima kontrakt.

Voitve so za nami. Zmagali smo demokratje z veliko večino, dasiravno so socialisti dosti agitirali med nami za svojega kandidata. Mislim, da je naš prihodnji predsednik Mr. Roosevelt mož na svojem mestu in da se bo naš delavski položaj izboljšal kakor hitro se snide prihodnji kongres.

Tukaj v Chicagu se že sedaj vse pivovarne pripravljajo, da bodo začele izdelovati dobro pivo, kakor hitro bo 18. amendment odpravljen. Veliko delavcev bo dobilo delo v vseh industrijah.

Moram pa še nekaj poročati, namreč, da tukajšnji rojaki še vedno prirejamo veselice in koncerte in to kljub slabim delavskim razmeram.

Tako je priredilo pevsko društvo "France Prešeren" v nedeljo 13. novembra veliki koncert v Auditoriju S. N. P. J. in igro "Pogodba", burko v dveh dejanjih. Smeha je bilo dovolj za vse. Daleležba je bila velika; dvorana je bila nabito polna, da je še sedežev manjkalo.

Tu je dokaz, kako je društvo "France Prešeren" priljubljeno v naselbin. Čestitam mu na uspehu in želim, da spet kmalu priredi tako lep koncert, saj lepo petje pozivi človeku duha.

Tako pozabljamo vsakdanje skrbi, ki nas tarajo v tej krizi. Največje razvedrilo pa bom nam v dolgih zimskih večerih lepo čtivo in to dobite rojaki v Glas Naroda, ki prinaša tako lepe romane, kakor je "Naš vsakdanji kruh". Jaz komaj čakam, da pride pismo naša in prinese list. Ta roman je vzlet z kmečkega življenja, ko gre kmečko dekle v prvič služiti v veliko mesto, in se resnično tako godi.

Priporočam, da se vsak, kdor je more, naroči na Glas Naroda. Pozdrav vsem naročnikom!

Frances Lukanič.

PAVELIČ PRODAL DALMACIJO FAŠISTOM

Beograjski časopis "Vreme" se bavi z akcijo znanih veleizdajalcev, ki že delj časa rovarijo pod vodstvom Ante Paveliča in Gustava Perčeca v inozemstvu proti Jugoslaviji in s pomočjo znanih naših "prijateljev" pošiljajo preko meje peklenke stroje in atentatorje z bombami.

Gustav Perčec in Ante Pavelič sta se svojim štabom iz Jugoslavije pobežlih zločincev zadnje čase mudila v Zadru, odkoder so se, kakor znano, zadnje tedne organizirale razne akcije proti Jugoslaviji. Kretala sta se povsod izključno v družbi fašističnih voditeljev ter imela pridrženo stalno policijsko stražo italijanske državne policije, da bi ju sčutila pred napadi. Pavelič in Pavelič se niti med "svojimi" ne počutita varne.

Pred par dnevi pa sta Perčec in Pavelič s svojim štabom zapustila Zader. Perčec je v spremstvu napadalec, ki so izvršili znani bombni napad na žandarmerijsko postajo v Brusanih, odpotoval v varnem policijskem spremstvu na Reko in od tam v Trst. Pavelič je bil po večdnevni konferenci s fašističnimi voditelji odpotoval v Rim.

Veleizdajniško delo teh "Hrvatov" je javnosti že dovolj znano. Kako daleč sega njihovo "hrvatsko domoljubje", pa najbolje ilustrira najnovejša akcija Paveliča in njegove družave.

Iz popolnoma zanesljivega vira se je namreč izvedelo, kakor poroča "Vreme", da je Pavelič na svojih poslednjih sestankih s fašističnimi voditelji in z dalmatinskimi Italijani, ki se nahajajo v Zadru, sklenil formalno pogodbo. Pavelič se je pisмено in svečano obvezal napravnemu predstavniku fašizma, da se on "kot predstavnik hrvatskega naroda" odreče celi Dalmaciji z vsemi otoki na Jadranskem morju na korist Italije, dačim se fašisti obvezujejo, "dati hrvatskim emigrantom vse materialno in moralno podporo vse dotlej, dokler ne dosežejo osvobođenja Hrvatske".

Pavelič je sedaj v spremstvu zadrških fašističnih voditeljev odpotoval v Rim, da tam to pogodbo potrdi.

V Rimu se bo v to svrhu sestel s šefom kabineta zunanjega ministra Aloisom Pimpeom. (Zunanji minister je, kakor znano, sam Mussolini) Pimpeo je bil poprej poslanik v Tirani in je tvorec znamenitega "tiranskega pakta", s katerim je postala Albanija italijanska kolonija. Ni dvoma, da be Pimpeo v Zadru sklenjeno pogodbo potrdi. Ta pogodba v stvari ni nič novega. Pavelič je imel že dosedaj vso finančno in materialno podporo Rima, le da mora s tem oti-jelno priznati, da je izdal Dalmacijo fašistom, a to samo zato, da bi mogel še nadalje živeti v inozemstvu po najdražjih hotelih in kopalniških na račun fašističnih blagajin.

Da bi se njegovi načrti sploh kdaj mogli uresničiti, o tem pač ni ti sam več ne sanja. Njegovi dose-danji neuspehi, zlasti pa njegova zadnja neuspela akcija v Liki, so ga o tem že dovolj prepričali.

Mislimo pa, da se ga bodo tudi fašisti kmalu navelicali zastoj plačevati ter da ga bo doletela usoda, ki ji ne uide noben izdajalec.

Peter Zgaga

Dva sta, ki verujeta, da je pest močnejša od razuma; tisti, ki pretepa in tisti, ki se pusti potrpežljivo pretepati.

Obupano vdovo so vprašali, od česa ji je mož umrl.

Ko je nehala jokati in se je posreno vseknila, je žalostno odvrnila:

— Umrl je od ljubezni in od pijace.

— Od ljubezni? — so se začudili.

— Koga je pa ljubil?

— Pijačo je ljubil, pijačo.

Moj prijatelj Mr. Jaka Videmšek, ki stanuje na 9. cesti v New Yorku, šte. 334, mi je sporočil, da bo delal v soboto 19. novembra klobase in me je povabil naj pridem ponje. Žal mi je, Jaka, toda res ne utegnem. Se bova pa drugi pot videla in se kaj pomenu. Gotovo bo kak rojak tako prijazen, da bo šel v soboto k njemu in bo prevzel moj delež. Roha je izborna, pristna, domača in poceni.

— Iz Rima bo prišla rešitev — je rekel te dni Mussolini.

Antisalonka Liga nam bo vrnila pijačo — je rekel te dni v New Yorku neki človek, kate-rega so aretirali in ga zaradi varnosti poslali v blaznice.

Policijski sodnik je predložil pričevalcu polo in mu je naročil, naj jo izpolni.

Treba je bilo zapisati ime in priimek, dan in leto rojstva, in tako dalje.

Pisal je in pisal ter vrnil polo sodniku.

Sodnik pogleda in pravi:

— Na eno vprašanje pa niste odgovorili.

— Na katero?

— Na vprašanje, če ste samec ali poročen.

— Le natančno pogledajte, gospod sodnik. Križ sem naredil tam, in to je znamenje, da sem oženjen.

— Kaj pa, ali s svojim zaročencem kdaj razpravljata o poroki? Tri leta sta že zaročena in sedaj je menda skrajni čas, da se poročita.

— Seveda razpravljava. Vsakih osem dni.

— Zakaj pa vsakih osem dni?

— Ko zaročeneu omenim poroko, ga osem dni ni na izpregled.

— Oče — je vprašal sin očeta — kaj si rekel takrat, ko si snubil mamo.

Oče se je spomnil tistih dni, kako je hodila za njim, kako se mu je vsiljevala in kako je na vsak način hotela postati njegova žena.

Zamislil se je in odvrnil:

— Ja, sem rekel ...

— Ljubim te iz globine svojega srea — je dejal rojak svojih navihani žene. — Popravil ti povem, da bi znorel, če bi zvedel, da mi nisi zvesta.

Ona se je zvonko zasmejala in ga potolažila rekoč:

— Le pomiri se, dragi mož, tega ne boš nikdar zvedel.

Rojaka sta se vračala po samotni poti z veselice. Obema se je poznalo, da je bilo na veselici prijetno in da je bilo vsega dovolj. Drug na drugega sta se naslanjala in se snuljivo majala semintja.

Naenkrat pa zapiha veter in odnese prvemu klobuk. Rojak steče za njim, njegov tovariš se pa oprime bližnjega drevesa.

Toda veter je bil močan, in klobuka ni bilo mogoče dobiti. Rojak se ves žalosten vrne brez klobuka.

Pa mu pravi tovariš:

— Na, pa ti toliko časa drži to drevo, da ga bom mogoče jaz našel.

— Ali ti je bilo že kdaj žal? — so vprašali rojaka — da si nekaj nameraval, pa nisi izvršil svojega sklepa.

— Ja, žal mi je. Pred poroko sem vedno zatrljal svoji sedanjji ženi, da jo imam tako rad, da bi jo najraje od ljubezni pojedel. Danes, prijatelji, danes mi je pa žal, ker je nisem.

Tudi Vi želite še enkrat videti domovino!

Za denar, katerega potrošite v brezdelju, lahko uresničite Vašo željo in obiščete rejstni kraj.

Vožnja od New Yorka do Ljubljane stane \$ 84.23

Za tja in nazaj preko Havre \$159.00

Od New Yorka do Trsta \$ 90.00

Za tja in nazaj \$159.00

Na brzoparnikih nekaj več.

Tudi kdor še ni ameriški državljan, dobi dovoljenje, s katerim lahko ostane v domovini eno leto.

Moderni parniki vam nudijo vso potrebo in neprijetnosti došave le potniki, ki odpotujejo brez potrebnih navodil.

PIŠITE TAKOJ ZA BREZPLAČNA NAVODILA NA:

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street, New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOŠ VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

Table with exchange rates for various denominations in Yugoslavia and Italy.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Table with payment rates for various denominations in American dollars.

Prejemnik dobil v našem kraju izplačilo v dolarjih.

Naša nakazila izvršujemo po CABLE LETTERS za prispevanje 01.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MUHOLOVCI

Leto juje počitnice sem nameral preživeti pri stricu Martinu. Povedati vam moram, da ima moj striček lično leseno hišico, vilo "Moj dom" in to baš na periferiji ter smo si bili torej glade strojega fižola, kolerabie in kumarie na jasnem, kajti vsaka vila na periferiji ima čeden in oboževan vrt. Tudi sicer je strie Martin eela dobrčina, zelo mehka duša, dovteten za poezijo in glasbo, zvdovec in kronski vpkojenec, ter vohbe izobražen in vseskozi keroten človek. Res, tuintam mu šine kar nepričakovano v glavo, da po stane stiene, ampak mu tega ne smemo šteti v zlo, kajti ima migrena in, kot visoko nabrazen gospod — nervozno...

Pa sva oni dan v svečanem razpoloženju čakala na kosilo in v razpoloženju svadenja — pisala recept za večerjo. Namreč, je kuharica Polona sila pobožno ženšče in hogvarju, da bi sama — brez recepta — kaj napravila.

Recept za večerjo sva sestavljala in pravim, ko prikiči iz kuhinje Polona: "Jejmnasta, zmorela bom! Tako ni mogoče dalje živeti! To je muka! Bog pomagaj vendar..." in bi se umarala se vnaprej drla, da ni pri tisti priči — kihnila.

Strie Martin je že vajen njenih litanij in je iz bojazni, da ne bi nadaljevala, izabil ugodno priliko njenega kihanja in brž zabrunjal:

"Ja, ja, muka je. Teško je živemu, ki hoče po vsaj sili znoret! Pa kaj mi zopet zgovikša, tri-to-črnih!"

Razsrdil se je stričko, da je postal ves višnjev in obraz, kajti ma je udarila toliko krvi v glavo, da se je popraskal po svetli in častiljni pleši. Ampak se mu je razburjenje hitro razpoddilo iz glave in se je hudoval:

"Vedno ti govorim in te prosim, da govori tišje, pa mi regljaš kar venomer. Saj veš, da me s tem le razburja, da me prične napenjati po možganih!"

"O, ljuba, presladka Devica, tak jaz sem kriva, že Vas migrena napenja!"

In bi Polona se javkala, da ni sem jaz zmotil:

"Tak povejte Polona, kaj je tako strašnega, da boste znorela?" "Seveda, seveda, nemorem več nič, toliko je te nesnage mušje. V lice, v nos se mi podijo, v juho mi padajo Oh, blaženi Brieko, nemorem pa nemorem."

Priporočeno ceneno domače zdravilo "PAIN-EXPELLER" - V Evropi smo vedno smatrali Anchor Pain-Expeller za najboljšo domače zdravilo. Ni si boljšega zoper hude bole, okorele sklepe, otrumele mišice ali revmatične bolečine. Čelo zohobeln, glavobola, brsti in krčmi se hitro odpravita s tem cenovnim zdravilom. Bloomfield, N. J. F. P.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Strieko se je oddahnil, očividno vesel, da smo prišli stvari do dna. Segel je v omara ter popil frakelje močnega. "Da si jezo potlačim, se je opravičeval. "Glej jo avšo! Kar po muholovce pošlji k Šimnu pa — basta!" j udaril po mizi. Ker je Polona silno ubogljiva, je kar hitro poklicala sosedovega Pepčka in mu naročevala:

"Teci Pepček, teci k Šimnu, da kupi tri muholovce. Veš tiste "Medos" reči očetu Šimnu, naj dajo. "Medos, medos, medos," je klical Pepček po vasi, dirjajoč v trgovino. "Strie Martinu tri medose," je pripomnil v trgovini.

Ker pa je imel Šimen samo en "Medos" muholovec, mu je dal tistega edinega, ki se je šopiril v zložbenem oknu. Toda ne smemo zameriti Šimnu, da mu ni dal kar tri, kajti se take stvari na periferiji, ki je že skoro na kmetih rasko zahtevajo in navsezadnje njegova trgovina tudi ni bila trgovina, ampak — štaceuna...

Medtem pa, ko je Pepček dirjal v trgovino, si je strie Martin uataknil očala — namreč je bil izobražen človek — in vzklilnil. "V bój na črno mrhe!"

Takole naju je s Polono okorjzil, vzel v roke Polonin predpasnik, meni vrzel brisačo in že odcapljal v kuhinjo. Polona naju je v dobrem dejanju posnemala ter zagrabila metlo v kotu. Strie pa je odprl kuhinjsko okno in pričela se je borba...

Motovilil je strie po zraku s Poloninim predpasnikom ter kričal: "Ven, mrhe nesnažne!" "Le dajta, le mahajta, le po njih; radikalno jih moramo iztrebiti! Razumeta? Radikalnooo..." naju je bodril.

Mahali smo in skakali po kuhinji, da se je vse treslo in trepetalo. Muhe so se zavile v kloboč, se zamotale in vrtele od stene do stene. Krožil je črn, plešoč vrtnec po kuhinji, dokler se mu ni posrečilo zvertinčiti — v sobo, kajti je bilo zunaj dokaj mrzlo podleževno vreme pa se muhan ni dalo v mrzlu in so jo raje odkurile v stričev sobo, kjer je Polona pozabila zapreti vrata...

Ko se je Pepček vrnil z muholovcem, je Polona istega pripela nad štedilnik. Vsi trije smo potona hiteli v sobo. Polona je tiskala vrata, midva s stricem pa sva se pehalo po sobi; on s predpasnikom; jaz z brisačo, hotoč "radikalno" iztrebiti "mrhe" iz zadnjega zavetja...

Petletni Pepček je ostal sam v kuhinji. Gledal in opazoval je razvlečeni muholovec. Sam Bog neboški vedi, ali pa ga vrag razumi, kako je spravil "Medos" v zvezo z medom. Pristavil je stol in pričel lizati nalepljen trak, najbrže v veri, da se sladka — z medom. In bi v tej veri nemara še požrl papirnati trak, da ga ni zmotila Polona.

katere je v kuhinjo priklcala — kipeča juha...

Sploh je bila ta juha nekaj posebnega. Sicer ji je — Poloni namreč — mesarijev vajence prinesel zjutraj lep kos govedine, pa je bilo meso — stavim groš za knof — od bika, kajti je v loncu vrelo in škrobotalo, kakor more vreti le — bikova juha. Ni se ne ve! Mesariji so kampilje, posebno še vajenci. Pravzaprav pa se Polona ne more nati pritožiti, kajti je bik tudi — govedina!

Niso, pa niso hotele muhe v ljubno naravo. Pa jo je zadelo iznajdljiva Polona. Vzela je muholovec iz kuhinje in ga pripeljal v sobo med okenski okvir:

"Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce," jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Vsi trije smo otepali, kar se je dalo. Pa je strie malec kratkoviden — povedal sem vam že, da nosis očala — in se je z otepajočim predpasnikom le preveč približal k oknu. Zadel je z njim v muholovce, ki se je odpel ter se mu je graojsno apustil, oziroma zvil — gkoli glave.

Ves neroden je z izbuženimi očmi obstal, kot da je okamenel. Nehote sem pomislil, kako bi nazval tega svetnika z "Medos" glorio in kako prijetno družino bi delal v pratiki samemu Pustu. Gromko sem se razkrohotal, da me je kar ščipalo v trebuhu.

Tudi Polona se je ustirala tega čudnega svetnika s čudnim sijem okoli pleše in je z metlo zadela obpodstavek, kjer je imel strie dokaj volik doprni kip neke imenitne osebe, z imenitnim imenom. Sama nesreča je hotela, da sem stal obpodstavku in prevrtni kipec, me je dokaj trdo poljubil na glavo...

Minilo me je nadaljne veselje letovanja v vili "Moj dom". Ker hitro sem pospravil svoje stvari — niti recepta za večerjo nisem dokončal — in odšel s črno željo v srečo na kolodvor:

"O, strie Martin in ti Polona, kar sama se lovita po sobah in po kuhinji in kar sama bodita nenavadna — muholovca!"

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

Če ne skozi okno ven, pa do okna in na muholovce, jim je žugala.

VAMPIRJI VELEMESTA Spisal EMILE GABORIAU ROMAN

In zdaj sva prijatelja, kaj ne? — je vprašal baron de Breulh in mu podal roko. Andrej je krepko stisnil njegovo roko in odgovoril:

— Da, prijatelja. Preveč ste storili za maju, da bi si ne štel v posebno čast biti vaš prijatelj.

Baron de Breulh — Paverlay je spravil počasi v denarnico dva tisočaka, ki ju mladi slikar za vse na svetu ni hotel obdržati, potem je pa dejal z drhtečim glasom:

— Odobravam vaše ravnanje, gospod. Naj se zgodi karkoli, pomnite, da se lahko vedno in povsod zanesete na Breulh-Faverlaya. — Zbogom!

Ko je ostal sam, se je zazdelo Andreu, da je manj nesrečen, kakor je bil prejšnja dva dni. Baron de Breulh mu je nehote povedal da Sabina ni nalerela na nobeno nesluteno oviro in zdaj se ni več čudil, da mu še ni pisala. Bil bi najbrž pozabil na večerjo, da ni potrkala na vrata ateljeja gospa Poileven, ki mu je prinesla pismo.

— Pismo! — je vzklilnil Andre; — le brž mi ga dajte!

Iztrgal ga je hišnica iz rok. Toda to ni bila znana in tako mila Sabina pisava. Poznalo se je pa že na prvi pogled, da je ženska pisava. Nestrpno je raztrgal kuverto, pogledal na podpis in prečital: Modesta.

Modesta! Komornica grofice Mussidan. Kaj pomeni to!

Zdrnil se je v zli slutnji in čital je kakor v omotici:

"Pišem Vam to pismo, da boste vedeli, da se je gospodični posrečil njen korak. Dovoljujem si pisati Vam, čeprav nisem pooblaščen v to, kajti gospodična je žal tako težko bolna, da Vam sama ne more pisati."

Andrea je obšla groza.

— Sabina bolna! — je ječjal, ne da bi pomislil, da ga hišnica radovedno posluša. — Sabina je tako bolna, da mi niti pisati ne more!... Torej je v smrtni nevarnosti... morda že mrtva!

Obstal je nepremično in ves iz sebe je ponavljal:

Toda takoj je nastopila reakcija. Zmečkal je Modestino pismo, ga vrgel ob tla in kakor je bil, gologlav in v beli halji je planil mimo strmeče hišnice iz ateljeja.

— Za tem nekaj tiči! — je zamrmrala hišnica. — No, no, lepe reči se obetajo.

Obmolnila je, kajti na tleh pred seboj je opazila pismo... Pobrala ga je in prečitala. — Tej damici je ime Sabina. Lepo ime! — Glej, glej! — je mrmljala sama pri sebi. Ah, bolna je revica... Zato je tako zdirjal iz ateljeja. No, kaj hočemo. Upam, da siromašno oblečeni stavec, ki je vpraševal po Andreu ne bo pozabil na napolnino, ko mu izročim tole pismo.

XX.

Ko je vrla hišnica zamrmrala, da je Andre po čitanju pisma kar blaznel, se ni dosti zmotila. Saj je bil planil iz hiše ves iz sebe in pomiril se je šele, ko je omahlil po polurnem dirjanju ves izmučen na klopico blizu palače grofa Mussidana, kamor ga je bilo brez njegove volje zaneslo.

Bila je noč, bila je zima. Nikjer ni bilo nobenega pešca, ne izvoščka. Slišalo se je samo zamloklo drdranje vozov po predmestju St. Honore. Toda misli mladega slikarja so bile še mračnejše od noči, od samote, od tišine, ki je vladala povsod. V strašnem obupu se je zavedal, da je brez moči. Najmanjša nepredvidnost ali pre nagljenost bi mogla kompromitirati Sabino, ki mu je bila zaupala svojo čast.

Kljub temu je pa vstal in odšel k vratom v ograji okrog Mussidanove palače. Upal je, da mu bo že sam pogled na palačo kaj povedal. Zdelo se mu je, da bi moralo kamenje samo zaplakati, če bi Sabina umirala.

Toda bridko se je motil. Palača je stala kakor izgubljena v megli. Kar mu je šinila v glavo rešilna misel.

— Baron de Breulh! — je pomislil sam pri sbi. — Njemu ne bo težko poizvedoati, kako in kaj je s Sabino.

Baron de Breulh-Faverlay ima na Avenue d'Imperatrice krasno palačo. Ko je stopil Andre na dvorišče, je zagledal pred seboj kočijo. V krasno razsvetljeni veži je krmljalo in se smejalo pet služabnikov. Kreuil je naravnost k njim.

— Je baron de Breulh doma? — je vprašal.

Služabniki so ga radovedno, obenem pa zaničljivo pogledali.

— Gospod se je odpeljal, — so odgovorili. Andre je razumel in ni več silil v služabnike z vprašanji. Potem je potegnil iz žepa vizitko barona de Breulha in napisal na njo: "Samo trenutek — Andre."

— Izročite tole gospodu, ko se vrne, je dejal služabnikom.

— Počasi je odšel in bil je tržno prepričan, da se je baron de Breulh baš vrnil in da takoj pošlje ponj, da ga dohiti. In ni se zmotil. Kmalu ga je odvedel lakaj v razkošen kabinet.

Baronu de Breulh je zadostoval en sam pogled, da je spoznal, da se je nekaj zgodilo.

— Kaj je? — je vprašal.

— Sabina umira, — je odgovoril Andre. In povedal je, kaj se je zgodilo, o Modestinem pismu, o svojem blaznem beganju po Parizu in obupu pred palačo grofa Mussidana... Čim bolj je pripovedoval, tem mračnejše je bilo čelo barona de Breulha. In ko je končal svoje pripovedovanje, je baron pripomnil:

— Ta negotovost je grozna, neznosna, toda v moji moči ni napraviti ji konec...

— In vendar, gospod...

— Žal je tako, dragi moj Andre. Le pomislite, včeraj sem pisal grofu de Mussidanu in mu sporočil, da vzamem nazaj besedo zastran ženitve z gospodično Sabino. Informirati se zljaj o njenem zdravju bi bilo predrzno.

— To je res! — je zamrmral Andre.

Baron de Breulh je bil prav tako razburjen kakor mladi slikar, vendar je pa razmišljal, kako bi bilo mogoče napraviti konec tej strašni negotovosti. Kar mu je šinila v glavo rešilna misel:

— Jo že imam! — je vzklilnil. — Dobro sem znan z mlado damo, ki je sestrična grofa de Mussidana, z vikonteso de Bois-d'Ardon; navdušena bo, da nama bo mogla storiti uslugo. Prismuknjena je, toda srce ima dobro... Moja kočija je zaprežena pojdiva hitro!

Vso pot, ki ni trajala dolgo — kajti dou gospe de Bois-d'Ardon je imel svoje procelje na Avenue de Champs Elysees — nista izpregovorila niti besedice. Kočija se še ni bila ustavila, a baron de Breulh je že skočil iz nje.

— Počakajte me, takoj se vrnem, — je dejal Andreu. In planil je v hišo. — Je milostiva doma? — je vprašal služabnike, ki so ga poznali. — Milostiva sprejema.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

59

(Nadaljevanje.)

Žganje je dobro podkurilo; Bartuševski ima temno rdeč obraz. Ljubeznjivo briše svoje brke ob Elino lice, nato pa pokliče svojo ženo:

— No, stara, zdaj pa bova zopet prijatelj! — Potočje jo po arbtu, jo boža po rami, v katero jo je večeraj v prepiru včipnil, da je bila na mestu črna lisa. Kmalu sta v objemu in se poljubljata kot dva goloba.

— Kaj pa to? — zakliče Berta na videz jezna in v njenih očeh žari ogenj. — Samo jaz sem sšma? Ali ni nikogar za mene?

— Ali pa ni nikogar tu za mojo ženo? — naenkrat pravi Artur. Tudi Artur je znal biti prijazen, kjer se mu je izplačalo. Svoj stol porine bližje k Berti in jo objame okoli pasu.

— O, ti solnce zlato!

Berta ga udari po prstih.

— Pustite me! Poglejte na desno!

Tam je sedela Mina.

Pred Arturjevimi očmi je že vse nejasno plesalo. Mino prime okoli vratu, jo privije k sebi ter ji pritisne na ustnice glasen poljub.

— Pozor! — zakliče Bartuševski in salutira. — Toda ne gremo še; še dolgo ne!

Mina mu ne vrne poljuba, pa tudi se ne brani; mirno ga pusti poljubovati.

Ure potekajo. Bartuševski je šel še enkrat v pivnico in je prišel steklenico žganja in steklenico sladkega likerja za ženske.

Liker je tudi Berta večkrat pokusila. Naglo ji švigne njen majhni, rdeči ježek preko ustnic — ha, kako sladko!

Slednjice prično plesati; gospod in gospa Režek, gospod in gospa Bartuševski, Berta in Artur. Eli sedi na mizi, ploska z rokami in poje. Gospodje živijo.

Vsi so kmalu utrujeni, samo Berta ne. Artur sloni v kotu, Bartuševski v drugem. Berta pleše sama dalje; na ustnicah ji je zasmehljiv nasme.

Bilo je že okoli treh, ko je moral Bartuševski prinesiti svojo ženo s postelje. Nenadoma ji je postalo slabo in je vzdihovala. Nato prinese zaporedoma otroke; ježi se in v preklanja. Otroci so ležali na kupu in v kotu in ni jih bilo mogoče zbuditi.

Tudi Režeka niso mogli zbuditi. Kmalu po eni je legel na posteljo mladega zakonskega para, samo za "pet mi-mi-nut", kot je rekel jokaje. In zdaj je še vedno ležal; cigara mu je padla iz ust in v odejo je zažgala luknjo.

Vpijejo nadenj, tresejo ga, ščipljejo, vlečejo za nos, vlečejo za noge, vržejo mu vode v obraz — vse zastojni, ne zbudijo se. Gospa Režekova se mora odločiti, da gre brez moza z Berto, ki je imela spati ž njo v kleti, domov in z Eli.

Mina stoji ob oknu in strmi v temon onč. Na nebu ni nobene zvezde. Misli na Matildo, ki se je že tako dolgo veselila na svojo poroko!

Počasi dvigne roke in vzame venec z glave.

Na stolu pri mizi sedi Artur; telo mu je sklonjeno naprej; glava mu v spanju niha sem in tja. Mina se vrne k mizi, sede poleg svojega moza in prisloni njegovo glavo na svojo ramo.

Artur smrči. Tudi stari mož na postelji smrči; votlo grgra. Frida v kočari lahno diha.

V Minine oči ne pride zaspanec. Ko se prične daniti, pokliče moža.

— Artur, vstani! Daleč moraš še iti, jaz pa moram na novo službo.

Šest tednov po Arturjevi in Minini poroki, je bil Bartuševskijevim rojen peti otrok. Mlado gospo Režekovo so prosili za botro, pa je odklonila z izgovorom, da nima denarja, da bi kupila za otroka kako darilo.

V Budovni pivnici je bilo še treba plačati trideset dinarjev za žganje in šestdeset dinarjev za pivo. Tudi trgovec s pohištvom je prinesel račun za prvi obrok. Z veliko skrbjo in težavo si je Mina prihranila nekaj dinarjev in s strahom misli na drugi obrok, ki kmalu zapade. Ako bi ji vzeli omaro in morebiti celo posteljo? Budna ni bil tako šilén, kajti Artur mu je dal vsak dan nekaj izkupiti. Vsak dan kak kozarček in vsako soboto je zvečer nekaj ur sedel v pivnici.

Bartuševskijevi so bili zelo užaljeni, da je Mina storjeno čast odklonila. Ko nekega dne obiše gospo, ki je bila še vedno v postelji, se obrne k steni.

— Vaša žena je tudi prava, — je rekel Bartuševski Arturju. — Jaz bi ji že izbil to trmo iz glave.

Samo da potolaži ljudi, s katerimi se ni izplačalo pripraviti se, je Artur sprejel povabilo in je za polovico svoje tedenske plače kupil za otroka lepo, srebrno kupo.

Mina se razjezi, ko ji Artur ves vesel pokaže, kaj je kupil.

— Ali si neumen! — pravi Mina. — Ježek; in še toliko moramo plačati.

Artur jo jezno pogleda, da se Mina ne upa reči nobene besede več.

— Ali mi moraš vsako veselje podreti? — pravi Artur jezno in vrže kupo ob tla, da se zblini.

Tiho pobere Mina kupo, jo vpogiblja in tolče po njej, da bi jo zravnala.

— Pusti to! — pravi Artur in ji iztrga kupo iz rok. — Zdaj pa niti tla ne bom šel. Veselje me je minilo.

Pa vendar je šel. Krstija je trajala pozno v noč; naslednje jutro ga je bolela glava in bi najrajši ne šel na delo.

Mini se zdi da ne zasluži dovolj; samo toliko, da se komaj izhaja. Kaj nepriakovanega ne sme priti. Okoli njenega nosu se je razula vedno globlja brazda. Morala je gledati, da bo kaj več zaslužila. Pritrgovati si pri jedi in skopariti pri kurjavi, ni kazalo. Morala je dobiti kako delo za celi dan.

Pogleda Frido — kako je razeveta pod skrbno nego matere! Nič ne pomaga: zopet jo bo morala prepustiti drugim.

Gospica Kaica je bila prvič zadovoljna s svojo postrežnico. Prvič je tudi zgubila nezaupanje. Spočetka je opazovala, kaj je Mina delala. Zdalj se je upala sedeti v svoji sobi, kjer je pregledovala v časopisih denarni trg ter je delala račune, medtem ko je Mina pospravljala v spalnici, kjer je stala omara z denarjem.

Gospodična Kaica je imela vrata svojega stanovanja vedno zaklenjena s dvema ključavnicama in poleg tega še verigo počes. Zelo je bila hoječa.

— Saj vemo, kako hudobni so ljudje, — reče Mini v posebno zaupni uri. — In ženski, ki je sama kot jaz, morejo — oh! — Strese se in ne govori dalje. Njen nagubani obraz se še bolj naguba, nje-ne bodoče oči postanejo še bolj bodoče ter so vrpte v Minin obraz.

Kaj ima od vsega svojega denarja! Mina zmaže z glavo. V njeno hišo so prihajali samo pismonoše z denarnimi pismi in majhni ljudje, ki so ji prinášali obresti. Nato je zopet odnesla dncar. Bo-

jazljivo je vse to skrivala, toda Mina je dobro videla, kako je zložila denar in vrednostne papirje v svojo črno, obnošeno denarnico.

Nikomur ni odprla vrat; veriga je bila vedno vmes. Samo že je prišel kak duhovik ali pa zastopnik kake dobrodne ustanove, je dobil vstop v stanovanje.

Toda od vse svoje dobrodelnosti ni imela nobenega zadoščanja. Nikdo ni prišel k njej, da bi se ji zahvalil. Nikdar pa ni dala kakih starih ženic na zadnjih stopnicah gorke kave ali kak denar, niti kruha za otroke.

(Dalje prihodnjij.)

RASTLINSKA POŠTA

S koreninami na zemljo priklenejene rastline se ne bi mogle množiti in razširati, če jim ne bi narava poslala na pomoč pridnih pomagatjev. Velikanska je vojska pomagatjev ki pomagajo rastlinstvu pri razširjanju. Čebele, črnjli in množine drugih žuželk se opajajo ob sladkosti cvetnih praš. Od cveta do cveta lete in so kakor pismonoše. Na prvem cvetu si opaše ob prašnikih nožice, na drugem pa oplojavajo s tem prahom nevede in nehote pestič. Cvet je opljen in bo rodil — seme.

Priden poštar rastlin je tudi veter in celo mirujoči zrak. Ne glede na to, da tudi veter prenaša cvetni prah od cveta do cveta, ima veter še drugo in važnejšo nalogo. Rastline morejo dobro uspevati le tedaj, če rastejo daleč narazen, tako da ima vsaka dosti zemlje in svetlobe. Če bi na jesen padla vsa semena z rastline kar na tla tik ob njej, bi spomladaj sicer semena pognala kali, vendar bi jim zmanjkalo prostora in svetlobe in večina kali bi usahnila. Rastlina bi postala tako grob svojih lastnih semen. Zato pa je za razvoj in razširjanje rastlin silnega pomena to, da rastline odmečejo čim dalje svoja semena ter se semena raditega tem lažje na dobri zemlji in svetlobi primajo.

Najlažje seveda razspavajo svoja semena daleč naokrog visoka drevesa. Zrelo seme nastopi pri njih svoje potovanje na rodovitno zemljo z zelo visokega mesta. Ker jih z drevesa strese navadno veter, jih ta odnese seveda tudi precej daleč od "rojstnega" kraja. Da pa seme bolj plojavca pada na zemljo, je često posušeno, tako da le počasi, kakor kak prav majhen papirnat zmaj drsi skozi zrak proti zemlji. Takšna so zlasti semena naših iglastih dreves, bukve in akacije.

Javor pa še mnogo bolj skrbno pazi na svoje negodne "otročice" — semena. Opremi jih kar s krili, ko precej spominjajo na obliko modernega letala. Tako seme pada zelo počasi proti zemlji in se ves čas vrte kakor vijak pri letalu. V vetru preleti tako seme včasih v resnici neverjetno dolgo pot in če pade na rodovitno zemljo, tudi vzklje.

Prav poseben mojster pa je regrat. Njegov rmeni cvet ni nič posebnega, mnogo lepša pa je njegova, s semeni posejana glava. Vsak pozna spomladaj "lučke", ki jih zlasti otroci tako radi pihaajo drug drugemu v obraz. Mor-da misli celo kdo, da je "lučka" kak lep cvet, vendar je samo semenska glavica regrata, ki pa je seveda mikavnejša, kakor čisto navadni rmeni regratov cvet. Kdor si je kdaj približe ogledal tako "lučko", je zapazil, da sestopi njena glavica iz neštetihih drobnih "dežnikov". Tak "dežničke" ima mesto ročaja drobno semence, katero tiči v drobni nožnici na dnu cveta. Iz semena se dviga drobna in dolga palčica, ki ima na vrhu šop prav tankih las, ki štrle v krogu narazen, tako da so prav zelo podobni dežniku. Ker je semen veliko, se stikajo ti beli tenki laški skupaj in tvorijo tako svetlo kroglo — "lučko". Najbrž je že vsak kdaj poskusil in pihnil tako "lučko". Mali dežniki s semeni so kar v roju odleteli v zrak in potem prav polagoma padali na zemljo. Če je pihal le slaboten veter, jih je zahesal tako daleč, da ni bilo mogoče videti, kjer so padla semena na zemljo. Ta mala regratova semena ima jo prav tako obliko kakor padala, s katerimi skačejo letalci z velikanskih višin na zemljo, ne da bi se pri tem ubili. Kakor zadržuje pri letalu ogromno padalo hitrost padanja, prav tako zadržujejo v padanju drobni, a gosti laski regratovo seme.

Pri brezmotornih letalih, katerim je precej podobno marsikatero seme, dala največje težave vzlet z zemlje. Dokler tako brezmotorno letalo ni v zraku, tudi ne more s svojimi krili počasi drseti po zraku. Do poženejo tako letalo v zrak, se poslužujejo navadno gumijastih vrvi, s katerimi vržejo letalo z veliko hitrostjo v zrak, prav tako, kakor ustrelil otrok kamen s pračo. Na ladajah, ki vozijo s seboj poštna letala, imajo posebne katapultne podobne stroje, s katerimi nekako ustrelje s krova letalo, ki nima zadosti prostora, da bi z zaletom dobila potrebno hitrost za vzlet.

Tudi rastline ne delajo drugače in to, kar je človek izumil šele v zadnjih desetletjih, delajo rastline že tisočletja. Nekatero kar streljajo svoja semena v daljavo. Potrebno silo za "strel" si nakopičijo v staničju na ta način, da se stanice močno napolnijo z vodo. Strok ali ovojnica, v katero je zavito seme, se radi tega nenadoma razpoči in seme odleti daleč proč od rastline. Nekatero mešcaste glavice — gobe — streljajo svoja majčkana semena — trose, kar v majhnih oblaki prahu precej daleč od sebe. Pri praprotih so skoro nevidni trosi nabrani na spodnji strani listov in obdani s posebnim obročem. Ko so trosi zreli, se obroček tako močno napolni s sokom, da kar eksplodira, pri čemer odlete trosi zelo daleč proč. Posebna vrsta gob, ki ima ime pilobolus in katera raste v temnih kotih hlevov na kongskem gnoju, strelja črne glavice, v katerih so nakopičeni trosi, več kakor meter daleč. Najbolj zanimivo pri tem pa je, da ta goba celo meri, v katero smer naj ustrelji glavice s trosi. Goba se nameč nagne vedno tako, da odlete glavice na bolj svetle prostore, torej proti svetlobi. Zdi se, da hoče goba, ki je zrastle v temi, preskrbeti svojim "otrokom" bolj ugodne življenjske pogoje, kakor jih je imela sama.

So pa rastline, ki svojih semen nikamor ne pošiljajo. Te kar najamejo prave "pismonoše", ki se se pri njih naberejo semen in jih potem odlože drugod. Take rastline opremijo svojagsemena s celjo vrsti kljukic, trnjkov in konic, včasih pa celo z lepilom. Če gre žival ali človek mimo take rastline in se je dotakne, se semena kaj rada primejo obleke in živalske dlake in tako človek ali žival prenašata semena daleč na okrog, dokler jih na kakem popolnoma drugem kraj zopet ne streseta.

Četudi rastlina nikamor ne more z mesta, na katerega je priraščena, vendar skrbi vsaka po svoje za takozvano rastlinsko pošto. Kakor smo videli, najdemo pri njih najrazličnejše načine, prave zvijače in tehnične ume-tvore, ki vsi samo pomagajo, da pride seme daleč proč od mesta, kjer je zrastle. Ko človek hodi po travnikih, gotovo ne slutí, kako modro in čudovito je urejeno božje stvarstvo celo v najmanjših podrobnostih.

TRAGEDIJA JETNIKA IZ SVE-

TOVNE VOJNE

V okolici Szegedina se je pred dnevi odigrala žalostna tragedija.

Pri neki hiši je služil za hlapec mož, ki se je po 18 letih ruskega jetništva vrnil v domovino. Jetništvo ga je tako spremenilo, da ga ni nihče spoznal pri povratku na Madžarsko. Šele te dni, ko se je obesil na skednju pri kmetu, kateremu se je vdinjal za hlapec, se je do zadnje podrobnosti pojasnila njegova istovetnost.

Spoznali so v hlapecu prvega meža žene sedanjega gospodarja. Samomorilec se piše Asztalos. Po 18 letnem ujetništvu v Rusiji se je mukoma prebil skozi Kitajsko domov, kjer je izvedel, da sta mu očini mrti za njegove odsotnosti umrli in da se je njegova žena vnovič omožila. Mož je prišel raztrgan in razečan na svoje nekdanje posestvo, prošil za delo in ga dobil. Nikomur pa ni odkril tajne, kdo je kajti ni hotel motiti sreče svoje žene v sedanjem zakonu in zato se je rajši obesil. Šele pri natančni oriskavi po smrti je prišlo na dan, kdo je prav za prav marljiv hlapec, ki se je mesece in mesece s takšno vneto trudil za hišo.

KONEC POTRESOV

Zadnji leto se dvigajo potresi za potresi, ves svet se maje od notranjih nemirov. Grška katastrofa je zbudila nov strah. V bližini Halkidike so se vršila posebna opazovanja, ki imajo za znanost in človeštvo ta pomen, kako bi znanstveniki potrese odpravili.

Že nekaj dni pred potresom je bila pašna žival koze in ovce, izredno razburjena, tako da se domneva, da so živali čutili bližajočo se zemeljsko katastrofo. Številni kmetje tudi pričajo, kako so vedeli, da se je nekaj časa pred potresom nebo zasvetilo od žarkih luči. Če se torej pojavlja potres s takimi svetlobnimi pojavi (in je potem takem zveza med obema), se bo pač lahko našlo sredstvo proti potresom. Kakor je Benjamin Franklin odkril princip odvajanj strelje, bodo poklicani učenaki na podlagi odkritij na otoku Halkidiki skonstruirali takozvani "potresovod". Na ta način moremo upati, da ni več daleč čas, ko se bomo nehali bati najstrašnejšega prirodnega pojava, potresa.

POROKA V ZARATUSTRO- VEM TEMPLJU

V Teheranu je bila pred kratkim prva poroka Evropejke s pripadnikom Zaratuštrove vere po staroperzijskem obredu. Nevesta je bila Nemka, Edita Reupeke, ženin pa Šah Behram Šahrok, tretji sin saklodega ministra perzijskega parlamenta.

Poroka se je vršila z velikim sijajem, obreda se je udeležilo ogromno število privržencev Zaratuštrove vere pod vodstvom ženinovega očeta, ki je poslanec in eden najuglednejših Zaratuštrovih vernikov. Svatbene svečanosti so trajale 48 ur in k njim je prišlo nad 80 predstavnikov najodličnejših družabnih plasti v Perziji.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenim pregrabi — 7.50

Pokrjalni ročni zemljevidi:

Dravška Banovina	30
Slovenske Gorice, dravsko pujsko polje	30
Ljubljanska in mariborska okolica	30
Fehérvár, Kozjak	30
Prekmurje in Medumurje	30
Canada	40
Združenih držav, veliki	40
Mail	33
Nova Evropa	40

Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po — 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po — 40

Knjige pošiljamo poštne prosto

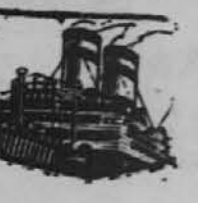
"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

23. novembra: St. Louis v Cherbourg, Pres. Harding v Havre
24. novembra: Gen. von Steuben v Bremen
25. novembra: Barenburg v Cherbourg
26. novembra: Champlain v Havre, Augustus v Genoa, Majestic v Cherbourg
27. novembra: Bremen v Bremen
30. novembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre, Statendam v Boulogne sur Mer
1. decembra: Stuttgart v Bremen
2. decembra: Olympic v Cherbourg

3. decembra: Rex v Genoa
6. decembra: Delaturnia v Trst
7. decembra: Europa v Bremen, Pres. Roosevelt v Havre
8. decembra: Berlin v Bremen
9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre, Albert Bathin v Cherbourg, Majestic v Cherbourg
10. decembra: Roma v Genoa
13. decembra: Hamburg v Cherbourg
14. decembra: Majestic v Cherbourg, Barenburg v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa
15. decembra: Bremen, Leviathan v Cherbourg in Bremen
21. decembra: Champlain v Havre, Pres. Harding v Havre, Deutschland v Cherbourg
22. decembra: Dresden v Bremen
23. decembra: Olympic v Cherbourg

27. decembra: Europa v Bremen
28. decembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre
30. decembra: Olympic v Cherbourg

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER) BENE UOMO

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

DVA BOŽIČNA IZLETA V JUGOSLAVIJO

PREKO HAVRE

Na najnovešem francoskem parniku "CHAMPLAIN" in Prijubljenem parniku "PARIS" 26. NOVEMBRA in 9. DECEMBRA izletnike bodo spremljali izvedeni spremljevalci French Line NIZKE CENE ZA VSE DELE JUGOSLAVIJE

Za informacije in cene vprašajte pri našem lokalnem agentu LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service, Inc. METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (Frank Sakser) 1559 Second Ave., New York, N. Y. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

French Line

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Vsakourstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Pozor rojaki

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

KADAR potrebujete kake notar-ske pose —

se zapno obrnite na našo posrednico boste točno in pošteno kakor ste bili prej pri Sakserju. Dolgoletna skrbnja vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(Frank Sakser)

216 West 18th St., New York, N. Y.